

Dosarul nr. 2ra-115/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – O. Parfeni

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Simciuc, M. Guzun, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției și Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi trași la răspundere contravențională (penală) ilegală și lezarea prezumției de nevinovăție, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 CEDO prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicarea unei sancțiuni, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, s-a casat în parte hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 12 noiembrie 2018 SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, prin care a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului lui Gheorghe Străisteanu și SRL „Inima Codrului” de a nu fi trași la răspundere contravențională (penală) ilegală, prezumția nevinovăției, constatarea încălcării dreptului lui Gheorghe Străisteanu și SRL „Inima Codrului” la un proces echitabil prevăzut de art. 6.1 din Convenția Europeană, încălcare comisă prin falsificarea proceselor-verbale cu privire la contravenție din 12 februarie 2018 și aplicarea unei sancțiuni, amenzi vădit ilegale, încasarea de la Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței în beneficiul SRL „Inima Codrului” a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin fabricarea, falsificarea procesului-

verbal cu privire la contravenție și aplicarea unei sancțiuni intenționat ilegale, încasarea de la Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin fabricarea, falsificarea procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicarea unei sancțiuni intenționat ilegal.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 13 iulie 2017 ofițerul de poliție Victoria Brăila, din cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, aflându-se în stare de ebrietate avansată pe teritoriul „Terasei de Vară” din parcul „La izvor”, care aparține SRL „Inima Codrului”, a refuzat să achite serviciile acordate pentru utilizarea „Bătutei” (Trambulinei), l-a lovit pe administratorul Gheorghe Străisteanu peste mână în care se afla telefonul mobil, l-a agresat, l-a amenințat, a încălcat grav ordinea publică și ca urmare agentul constator din cadrul IP Buiucani, mun. Chișinău, a întocmit în privința acesteia un proces-verbal cu privire la contravenție, iar prin decizie a fost sancționată cu o amendă în mărime de 750 lei.

Peste 5 luni, în luna decembrie 2017, în scopul răzbunării, prin coruperea angajaților Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, a fabricat o plângere, s-a înțeles cu agentul constator Sergiu Zestrea și ultimul a întocmit un proces - verbal cu privire la contravenție în privința SRL „Inima Codrului”, în baza căruia SRL „Inima Codrului” a fost sancționată cu o amendă în mărime de 1500 lei, temei fiind precum că „Bătuta” (Trambulina) nu a fost supusă controlului metrologic.

Agentul constator din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Sergiu Zestrea, prin corupere, abuz și folosirea funcției pe care o ocupă în interese personale, intenționat a încălcat grav legea și vădit ilegal a întocmit acest proces - verbal cu privire la contravenție, deoarece, conform Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1042 din 13 septembrie 2016, dispozitivele „Bătută” (trambulină) nu posedă caracteristici metrologice normate, nu sunt destinate efectuării a careva măsurări și respectiv, nu sunt mijloace de măsurare și nu se supun controlului metrologic legal.

Procesul-verbal cu privire la contravenție Seria PJ nr. 12082 din 12 februarie 2018 și decizia luată la data de 06 martie 2018 adoptată de agentul constator al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Sergiu Zestrea în cauza contravențională de învinuire a persoanei juridice SRL „Inima Codrului”, în persoana administratorului Gheorghe Străisteanu, în baza art. 345 alin. (2) lit. b) Cod contravențional, prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru au fost anulate. A fost exonerată persoana juridică SRL „Inima Codrului” în persoana administratorului Gheorghe Străisteanu de la plata amenzii contravenționale în mărime de 150 unități convenționale. S-a dispus încetarea procesul-verbal cu privire la contravenție Seria PJ nr. 12082 din 12 februarie 2018 pe motiv că nu există faptul contravenției.

Prin urmare, în rezultatul acțiunilor ilegale comise de angajații Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu timp de 8 luni au avut suferințe psihice, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea

savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească, prin citațiile angajaților Agenției, participarea la o mulțime de ședințe de judecată, supunerea la o mulțime de controale, inclusiv amenințări și șantajări.

Prin hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea depusă de către SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu. S-a constatat încălcarea dreptului SRL „Inima Codrului” de a nu fi atrasă la răspundere contravențională, precum și lezarea dreptului la prezumția de nevinovăție admise prin întocmirea în privința acesteia, la 12 februarie 2018 a procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din 06 martie 2018 din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și sancționarea cu amendă în cuantum de 150 u.c. S-a încasat din contul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței în beneficiul SRL „Inima Codrului” cu titlu de prejudiciu moral suma de 1000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.80, 87-95)

Instanța de fond a concluzionat că speței îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, admiterea de către instanțele de judecată a contestației depuse de SRL „Inima Codrului” și anularea procesului-verbal contravențional întocmit de către agentul constatator în privința acesteia, demonstrează că la momentul aplicării sancțiunii contravenționale, agentul statului nu a întreprins toate acțiunile în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cauzei contravenționale, inclusiv acelor care indicau asupra nevinovăției SRL „Inima Codrului” în comiterea faptei incriminate. Astfel, atragerea la răspundere contravențională a SRL „Inima Codrului”, condamnarea publică și sancționarea în numele legii, prin proces-verbal și decizia agentului constatator, a constituit o eroare, care a afectat dreptul SRL „Inima Codrului” la prezumția nevinovăției.

Instanța de fond a respins pretenția lui Gheorghe Străisteanu ca persoană fizică, deoarece după cum s-a stabilit din materialele cauzei, și anume, procesul-verbal cu privire la contravenție Seria PJ nr. 12082 din 12 februarie 2018 și decizia din data de 06 martie 2018 adoptată de agentul constatator al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, care au fost anulate prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au vizat doar SRL „Inima Codrului” nu și persoana fizică Gheorghe Străisteanu.

Hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel numai de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

Gheorghe Străisteanu nu a beneficiat de dreptul la apel.

Prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței. S-a casat hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea pretențiilor admise, emițând în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției

și Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi trași la răspundere contravențională (penală) ilegală și lezarea prezumției de nevinovăție, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 CEDO prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicarea unei sancțiuni, recuperarea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată. În partea pretențiilor respinse hotărârea instanței de fond s-a menținut. (f.d. 136, 137-144)

În susținerea acestei concluzii instanța de apel a reținut dispozițiile art. 1, 3 alin. (1) lit. d) ale Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, care antrenează răspunderea statului în cazurile expres stipulate. În cadrul examinării cauzei nu a fost constatată temeinicia motivelor ce-i acordă posibilitatea SRL „Inima Codrului” de a-și valorifica dreptul său la acțiune în temeiul prevăzut de Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 -XIII din 25 februarie 1998 și de art. 1405, 1422 alin. (1) și (3), 1423 alin. (1) și (2) Cod civil, or, prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice și juridice este reparabil doar în urma supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată. La caz, deși SRL „Inima Codrului” a fost atrasă la răspundere contravențională de o altă autoritate neindicată în art. 1 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 -XIII din 25 februarie 1998, dar care ar purta răspundere prin prisma art. 13 al legii susmenționate, nu a demonstrat că i s-a cauzat un prejudiciu moral. Suferințele psihice, frustrările sunt caracteristice unei persoane fizice nu și persoanei juridice.

La 14 noiembrie 2019 SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 149-163)

În motivarea recursului au invocat că decizia instanței de apel este ilegală, emisă contrar prevederilor legale naționale și internaționale.

Consideră că decizia instanței de apel de respingere a acțiunii este eronată, deoarece a ignorat probele prezentate în confirmarea pretențiilor invocate, precum și legislația națională.

Totodată, consideră că decizia instanței de apel nu corespunde cerințelor din art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă.

La 28 noiembrie 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererile de recurs intimațiilor Ministerului Justiției și Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f.d. 182).

La 15 ianuarie 2020 Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu ca inadmisibil. (134-135)

În conformitate cu articolul 433 lit. a¹), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 30 octombrie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 26 noiembrie 2019.

Astfel, recursul declarat de către SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu la 14 noiembrie 2019, se consideră în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Gheorghe Străisteanu în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Reieșind din prevederile art. 429 alin. (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost contestată cu apel la 10 aprilie 2019 numai de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței. Apelul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a fost admis, casată hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea pretențiilor admise, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii, în rest, hotărârea, prin care s-au respins pretențiile înaintate de către Gheorghe Străisteanu s-a menținut.

Gheorghe Străisteanu nu a declarat un apel împotriva hotărârii din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care pretențiile lui au fost respinse. Ca consecință, se constată că recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, este înaintat de o persoană care, prin prisma art. 429 alin. (5) și 430 Cod de procedură civilă, nu este în drept să-l declare, or, Gheorghe Străisteanu nu a folosit calea apelului prevăzută de lege.

În conformitate cu prevederile art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Ca urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către

Gheorghe Străisteanu ca inadmisibil, întrucât ultimul nu a folosit calea de apel, prin urmare a fost depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

Totodată, examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului declarat de către SRL „Inima Codrului” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către SRL „Inima Codrului” este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, SRL „Inima Codrului” a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către SRL „Inima Codrului”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate ale recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SRL „Inima Codrului”, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Inima Codrului”, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 429 alin. (5), art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și c), 440 alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru